

Ryszard Machnikowski: Świat po dzisiejszym poranku nie jest i nie będzie już tym samym światem

Znaleźliśmy się w zupełnie nowej rzeczywistości geostrategicznej. Musimy mieć świadomość, że Polska stała się po prostu państwem frontowym, na którego granicy mogą stać wojska rosyjskie. Wciąż nie wiemy przecież, jak będą przebiegać rosyjskie działania wojskowe na zachodzie Ukrainy, gdzie jesteśmy w bezpośredniej bliskości – mówi prof. Ryszard Machnikowski.

Bartłomiej Kabat (Teologia Polityczna): Mamy obecnie doniesienia o zbrojnym ataku Rosji na Ukrainę na kilku frontach. Jak zdaniem Pana Profesora powinny zareagować państwa członkowskie Unii Europejskiej? Czy sankcje w obecnej sytuacji wystarczą? Czy są one w stanie zatrzymać rosyjską agresję?

Prof. Ryszard Machnikowski: To trudne pytanie, dlatego że my oczywiście nie znamy w tej chwili pełnego obrazu sytuacji. Jest to jednak pełnoskalowa zbrojna inwazja Rosji i Białorusi na Ukrainę, rzecz absolutnie bez precedensu w Europie od czasów II wojny światowej. Muszę powiedzieć, że jestem zszokowany tym działaniem agresorów, mimo iż mówi się o tym od wielu tygodni. Czym innym jednak jest zgromadzenie wojsk na granicy, a czym innym przekroczenie tej granicy i wypowiedzenie otwartej wojny. Były takie obawy, ale sądziłem, jak widać naiwnie, że jeszcze teraz się to nie zdarzy. Sankcje

gospodarcze to jest taki typ oddziaływania, które na zdeterminowane reżimy o charakterze dyktatorskim, a taka jest zarówno Federacja Rosyjska jak i Republika Białorusi, po prostu nie działa, by powstrzymać je przed realizacją najbardziej nawet szaleńczych zamiarów. Tutaj dobrym przykładem jest Korea Północna, która jest przecież obłożona licznymi sankcjami, a realizuje swoje programy nuklearne i raketowe, czemu sankcje nie zapobiegły. Bardzo podobnie jest w przypadku Iranu, gdzie cierpi ludność, ale nie władze tego państwa. Niemniej jednak jest czymś oczywistym w obecnej sytuacji, aby kraje zachodnie przyjęły jak najbardziej dotkliwy pakiet sankcji wobec Rosji, mając jednak świadomość, że nie są one w stanie obecnie powstrzymać ekipy Putina. Ale reakcja zbrojna Zachodu jest niemożliwa, podobnie zresztą jak brak jakiegokolwiek reakcji.

Ministrowie spraw zagranicznych państw bałtyckich wezwali w czwartek do wstrzymania dostępu Rosji do systemu SWIFT. Jednak nie ma jedności w tej sprawie w Unii Europejskiej? To stoi na przeszkodzie dla podjęcia tego kroku?

Zapewne podstawowym czynnikiem są widoczne już wcześniej rozbieżności pomiędzy niektórymi państwami na Zachodzie w ocenie tego, co Rosja robiła i robi na Ukrainie. Niestety Zachód nie był jednolity nawet wcześniej w tej sprawie, wystarczy przypomnieć działania po aneksji Krymu w 2014. Moim zdaniem wprowadzenie sankcji mających na celu odcięcie Rosji od systemu SWIFT jest jak najbardziej wskazane. Jednak dalej pozostaje otwartą kwestią, czy to zadziała? Musimy się liczyć z tym, że skoro Rosja podjęła decyzję o agresji na Ukrainę, to prawdopodobnie jest w jakiś sposób przygotowana na odłączenie od systemu SWIFT. Tym bardziej że takie działania były zapowiadane nie tylko obecnie, ale znacznie wcześniej.

Jaki jest cel Putina w kontekście rozpoczęcia wojny na Ukrainie?

Zapewne obecnie są przygotowane równe warianty działań wojskowych na Ukrainie w zależności od tego, co się będzie działo na miejscu: jaka będzie reakcja władz Ukrainy i jaki będzie opór armii i ludności ukraińskiej? Czyli, czy ten konflikt będzie dla Rosji łatwiejszy do rozegrania militarnie, czy też trudniejszy. Ważne również będą tutaj pierwsze działania Zachodu, czy reakcja będzie aż tak surowa, jak była zapowiadana. Ale niestety, wszystko dziś wskazuje na to, że celem ostatecznym jest przejęcie tego państwa i osadzenie tam marionetkowego reżimu posłusznego władzom rosyjskim, na wzór reżimu Łukaszenki na Białorusi. Plan minimum to zapewne opanowanie wschodniej Ukrainy z pełnym dostępem do Morza Czarnego, której granice wyznaczy przebieg linii frontu, gdyby walki miały się przeciągnąć.

W jakim stopniu możemy mówić o bezpieczeństwie Polski? Jakie działania powinien podjąć obecnie polski rząd?

Chciałbym wierzyć, że wsparcie ze strony sojuszników Polski, zwłaszcza ze Stanów Zjednoczonych jest w pełni realne. Na razie wzmocniona obecność wojsk amerykańskich na to w jakiś sposób wskazuje. Natomiast musimy sobie w obecnej sytuacji uzmysłwić jedno podstawową rzecz: świat po dzisiejszym poranku nie jest i nie będzie już tym samym światem, który znaliśmy jeszcze wczoraj wieczorem. Znaleźliśmy się w zupełnie nowej rzeczywistości geostrategicznej. Musimy mieć świadomość, że Polska stała się po prostu państwem frontowym, na którego granicy mogą stać wojska rosyjskie. Wciąż nie

wiemy przecież, jak będą przebiegać rosyjskie działania wojskowe na zachodzie Ukrainy, gdzie jesteśmy w bezpośredniej bliskości. Wedle informacji prasowych uderzenia raketowe na Ukrainie były w odległości nie większej niż 50 km od granicy z Polską. Tak więc nie ma wątpliwości, że stajemy się krajem poważnie zagrożonym przez szaleństwo rosyjskiego imperializmu. Jeśli Ukraina ostatecznie ulegnie pod wpływem ataku Rosji i zostanie tam zainstalowany prorosyjski rząd marionetkowy to Polska, wraz z Krajami Bałtyckimi, może stać się kolejnym potencjalnym celem Putina. Miejmy nadzieję, że ta, zapewne nowa dla większości Polaków świadomość spowoduje zgodne działania na rzecz budowy silnego, także militarnie, państwa a na Zachodzie spowoduje pełną militarną reaktywację Sojuszu Północnoatlantyckiego, z silną obecnością na ziemiach polskich ciężkich sił amerykańskich, jak w RFN w czasach Zimnej Wojny. Bez wątplenia bowiem nastąpiła już Druga Zimna Wojna, musimy więc wspólnie robić wszystko, by skończyła się tak jak poprzednia.

Rozmawiał Bartłomiej Kabat

***

Fundacja Świętego Mikołaja od 2019 roku pomaga dzieciom z Mariupola na wschodzie Ukrainy. Pomóż dzieciom i przekaz darowiznę: mikalaj.org.pl/Ukraina lub na konto: Fundacja Świętego Mikołaja numer: 37 2130 0004 2001 0299 9993 0002 z dopiskiem: darowizna na pomoc dzieciom na Ukrainie

*Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury –
państwowego funduszu celowego.*

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego